

bodi tedaj izrečena najsrčnejša zahvala, za požrtvovalni trud, delo in stroške, s čimer sta napravila našim staršem obilo veselja.

Iz šmarskega okraja nam pišejo: Strmška ni več, a duh njegov je med nami, to je pokazala volitev zastopnika učiteljstva v okr. šolski svet, ki se je vršila v četrtek, dne 31. oktobra t. l. Enoglasno je bil izvoljen **Tomaž Kurbuš**, nadučitelj na Slivnici.

Narodno knjigarno, ki se je pred kratkim ustanovila v Ljubljani, učiteljstvu toplo priporočamo za naročanje raznih knjig. Učiteljstvo se more obrniti za knjige tudi na „Učit. tiskarno, ki radi volje preskrbi naročeno.

Trgovska šola v Ljubljani — **dvorazredna ali štirirazredna?** Država se je vendar odločila podpirati slovensko trgovsko šolo v Ljubljani, ki se ima ustanoviti s prihodnjim šolskim letom. Brez dvoma mora biti ta šola štirirazredna, ker Slovenci moramo imeti v Ljubljani vendar višje šole, ako hočemo konkurirati z drugimi narodi. Štirirazredna trgovska šola bi bila brez dvoma bolj obiskovana kakor dvorazredna, saj štirirazredna nudi svojim gojencem tudi usposobljenost enoletnega vojaškega prostovoljstva, ki je dandanes velike vrednosti. Dvorazredno trgovsko šolo je imela Ljubljana že sedaj — sicer nemško, ali njen obstanek je tudi nadalje zagotovljen, ker je mnogobrojno frekventirana od italijanskih in srbo-hrvaških dijakov z namenom, da se tu zadostno priuče nemščini. Slovenci bi sčasom potrebovali dvorazredno trgovsko šolo v Novem mestu ali Metliki, kjer se bo trgovina v kratkem zaradi nove železnice izdatno povzdignila, v Ljubljani pa je le trgovska štirirazrednica na mestu. Merodajni krogi naj se torej ne prenačijo s polovičarstvom; pri takih stvareh se ne sme štediti! Le tedaj se uresniči vodnikove zlate besede, da je „lega naše zemlje najprava“ in da tudi „morje in kupčija — Slovenca redi!“ — Po naši sodbi bi bila za dvorazredno trgovsko šolo Metlika najpripravnejši kraj, ker bo po dovrstitvi nove železnice to mesto središče obkoljskega ozemlja. Še enkrat: **pozor!**

Umrli je v Zagrebu Djuro Stjepan Deželić, častni član Hrv. ped. knjiž. zbora in mestni svetnik. Bil je priznan književnik in iskren prijatelj učiteljstva. Njegova zasluga je, da je zagrebsko ljudsko šolstvo tako lepo razvito. Bil je sotrudnik „Napredka“. Slava mu! Bratom Hrvatom naše sožalje!

Učiteljska služba je torej v Lehnu pri Ribnici na Štajerskem do 30. novembra 1907. razpisana. Krajni šolski svet da izkušnim učnim osebam obojega spola prosto stanovanje in kurjavo. To in pa II. plačilni razred bo menda privabilo nekaj prošnjikov. Služba se odda stalno ali provizorično. Prošnje je vpsolati krajnemu šolskemu svetu v Lehn, pošta Fresen. Opozorjamo na to službo slovenske učitelje in učiteljice.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal državni poslanec g. Fran Roblek del svojih poslanskih dijet v znesku 200 K. — Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja da so naročili nadalje računske, oziroma go-tličarske listke sledeče tvrdke: Ivan Strgule B-gunje; Ciril Gršak, Ormož; — I. Tratnik, gostilna v Ljubljani; — Pavla Artnak, za gostilno Jos. Königa na Vranskem; — restavracija „Pri Lipi“, Ljubljana; hotel Ilirija, Ljubljana; — Hotel Lloyd, Ljubljana; — Anton Babnik, restavracija pri „Treh krouah“, Trst; — Davorin Lesjak, Ruše; — restavracija „pri Lipi“, Ljubljana; — Franc Žnidaršič, Šapljan; — restavracija „pri Roži“, Ljubljana; — hotel „Vega“, Šiška; — Fric Novak, hotel „Ilirija“, Ljubljana; — restavracija „Narodni dom“, Ljubljana; — Alojzij Pavlin, Podbrezje; — „Nepoznan“, Ljubljana; — hotel južni kolodvor; Seidel, Ljubljana; — Pričakujemo novih odjemalcev iz Ljubljane pa tudi iz drugih krajev, kakor Trst, Celje, Kranj, Novomesto, Krško i. t. d. — Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja slovenske rodoljube na **n a r o d n i k o l e k**. Povpraševanje po njem je nekoliko zaostalo. Rodoljubi, uporabljajte kolek dobro pomneč, ko ste zalepili list, da ste koristili narodnemu obrambnemu delu. — V zalogi imamo precejšnje število lepenk, ki naj bi opozarjale narodno občinstvo, kje se prodaja narodni kolek. Naročil pričakujemo.

Iz sej ožlega c. kr. okr. šol. sveta za goriško okolico 28. oktobra in pomnoženega 29. oktobra 1907. Rešilo se je več vlog zasebnega pomena. — Sklenilo se je, ku-

piti stavbišča za šolske hiše v Kanalu, Kalu in v Pušalah pri Čepovanu. Določilo se je, kakšno bo šolsko poslopje v Kanalu. V Ložicah pri Gorenjempolju se ustanovi ekspozitura za Goljevico, Kamenco in Ložice. V Orehovljah se ustanovi enorazrednica z vsednevnim poukom. — Okrajni zalog prevzame vzdrževanje zidu ob državni cesti pri mirinski šoli. Tehnik pregleda šolske prostore v Orničah in bo poročal, kako naj bi se popravili. Izjemoma se je dala učiteljsčniku Vincencu Bandelju podpora 100 K, a obenem se je sklenilo, da se nadalje ne bodo podeljevale take podpore, ker ni več pomanjkanja učiteljev. Nazkazala so se izplačila raznih računov za naprave in poprave v in pri šolah.

Slavno šolsko vodstvo! Usojam se vljudo naznanjati, da sem ustanovil v Ljubljani Turjaški trg št. 1 (prej Katoliški dom) v veliki dvorani kinematografsko gledališče pod firmo „Chinématographe-théâtre français“. Ker je to kinematografsko gledališče edino domače podjetje te vrste, se dovoljnjem prositi slavno šolsko vodstvo, da bi se blagovoljno oziralo na moj zavod ob prireditvi šolarskih posetov kinematografskega gledališča in ga priporočalo tudi sicer. Ta domači zavod se meri glede resničnosti, mirnosti živih podob, posebno pa glede dostojnega in izbranega, nazorno-poučnega ter zabavnega vzporeda s katerimkoli drugim sličnim zavodom in je vsakakor vreden podpore in priporočila. Posebno še opozarjam na šolarske predstave ob četrčkih in sobotah popoldne za šolarje vseh kategorij in razredov ob jako znižani vstopnini, ki je razvidna iz lepakov. Predstava traja po eno uro. Vzpored se menja vsako sredo in soboto. Pri predstavi igra strokovnjak na klavir. Kot domačin bom daroval taptatam od čistega dobička primeren znesek za Učiteljski konvikt v Ljubljani. — Vdano se priporočuje beležim z odličnim spoštovanjem

Davorin Rovšek, lastnik.

V Ljubljani, meseca oktobra 1907.

Razgled po šolskem svetu.

— **Šolstvo na Balkanu.** Na Romunskem pride na vsakih 82 km² in na 2800 prebivalcev po ena ljudska šola. Na Srbskem pride ena šola na 42 km² in na 1230 prebivalcev, na Bolgarskem na 27 km² in 1102 prebivalcev, v Orni gori na 70 km² in 1900 prebivalcev, na Grškem pa na 19 km² in 690 prebivalcev. Tako je urejeno šolstvo v državah, ki jih naši Nemci kaj radi imenujejo barbarske. Kako pa stoji s šolstvom v Bosni in Hercegovini, ki spada tudi k balkanskemu polotoku in je pod avstrijsko-nemško upravo? V Bosni pride ena ljudska šola na 145 km² in na 4289 prebivalcev!

— **Slovenska šola v Trstu.** Pišejo nam: Dasi je vest o proračunski postavki: slovenska šola v Trstu, bila zdavnaj prodrla med občinstvo, vendar so bili tržaški Slovenci neverni Tomaži, in to popolnoma naravno: trpin, ki je lačen, ne verjame na pomoč, dokler nima kruha v rokah. Dvajset let smo tožili za njo; koliko boja, koliko razočaranj! Radost je velika, ker ne le, da bomo imeli pravilno urejeno šolo, ki bo morala odgovarjati potrebam, ampak tudi, ker izginejo oni srednjeveški pedagoški ostanki iz slovenske šole v Sv. Jakobu, in to so nane. — Če bo le res!

— **Kako je mestna mladina odtujena od narave.** Na javnih šolah v Berlinu so učitelji preiskovali duševno obzorje nad šest let starih učencev ter dognali, da so otroci večinoma odtujeni od narave. Izmed 100 izprašanih otrok jih 70 ni videlo nikdar solnčnega vzhoda in zahoda, 75 jih še ni videlo živega zajca, 64 vervece, 53 nikdar polja, 87 breze, 59 žitnega polja, 98 nobene reke razen domače, 82 jih ni slišalo škrlanca. Taka žalostna statistika bi se lahko dognala v vsakem večjem mestu. Tudi v Bostonu so preiskovali znanje otrok v naravi ter so našli med 100 otroki v starosti 4 do 8 let 77 takih, ki niso še nikdar videli vrane, 57 takih, ki ne poznajo vrabe, 50 jih ni videlo še nikdar žabe, 20 jih ne ve za metulje in 75 ne za krompir na polju.